

سیروس بیگدلی، ۱۴۰۴

بررسی سیر تحولات حاکم بر جرائم جعل اسناد در قوانین کیفری ایران

جرم جعل از جمله جرایمی است که از دیرباز و از زمان پیدایش خط و اسناد در بسیاری از جوامع وجود داشته و در ده‌ای اخیر نیز با توجه به پیشرفت علم و فناوری نیز گسترش یافته و از سطح جعل سنتی فراتر رفته و با استفاده از وسایلی چون رایانه صورت می‌گیرد که در این پژوهش به روش توصیفی-تحلیلی بررسی سیر تحولات حاکم بر جرائم جعل اسناد در قوانین کیفری ایران همواره از موضوعات مهم بوده و سیر تحولات قوانین مربوط به آن، نشان‌دهنده تغییر رویکردها و تشدید مجازات‌ها در برخورد با این جرم است. در ابتدا، جعل اسناد رسمی و عادی مجازات‌های نسبتاً یکسانی داشتند، اما با گذشت زمان و افزایش اهمیت اسناد رسمی، قوانین به سمت تشدید مجازات جعل اسناد رسمی و تفکیک مجازات‌ها بر اساس نوع سند حرکت کردند. همچنین، در قوانین جدید، جرم جعل اسناد غیررسمی به عنوان جرم قابل گذشت شناخته شده است، در حالی که جعل اسناد رسمی همچنان در زمره جرائم غیرقابل گذشت قرار دارد. در گذشته، مجازات جعل اسناد رسمی و غیررسمی تفاوت چندانی نداشت، اما در قوانین جدید، جعل اسناد رسمی به دلیل اهمیت و تأثیرگذاری بیشتر، مجازات‌های سنگین‌تری دارد. با تصویب قانون کاهش مجازات حبس تعزیری، جعل اسناد غیررسمی از جرایم غیرقابل گذشت به قابل گذشت تبدیل شده است. این بدان معناست که اگر شاکی در مهلت مقرر شکایت نکند یا رضایت دهد، تعقیب متهم متوقف می‌شود. در قوانین جدید، برای کارمندان و مسئولان دولتی که مرتکب جعل اسناد رسمی می‌شوند، مجازات‌های شدیدتری نسبت به سایر افراد در نظر گرفته شده است. با پیشرفت تکنولوژی و افزایش تعاملات آنلاین، جرایم مرتبط با اسناد نیز افزایش یافته است و قانونگذار تلاش کرده است با تشدید مجازات‌ها، از این جرایم جلوگیری کند. در مجموع، سیر تحولات قوانین کیفری ایران در مورد جعل اسناد نشان‌دهنده توجه بیشتر قانونگذار به اهمیت اسناد رسمی و لزوم مقابله جدی با این جرم است. با این حال، توجه به حقوق متهمان و لزوم جبران خسارات وارده به زیان‌دیدگان نیز از نکات مهم در این قوانین است. واژگان کلیدی: جرم، جعل اسناد، قوانین کیفری ایران.

کلیدواژه‌ها: رم، جعل اسناد، قوانین کیفری ایران.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۰۲۹۰۰۷۹۳۶۳۴۹۷۰۱۰۳۵۱۶۳۰۵۹۷۱۳

تاریخ دفاع: ۱۴۰۴/۰۷/۰۷

رشته‌ی تحصیلی:

دانشکده:

استاد راهنما: دکتر سمیرا سادات دولت آبادی

Thesis:

Study of the Developments Governing the Crimes of Document Forgery in Iranian Criminal Law

The crime of forgery is one of the crimes that has existed in many societies since ancient times and since the emergence of writing and documents. In recent decades, it has also expanded due to the progress of science and technology, and has gone beyond the level of traditional forgery and is carried out using tools such as computers. In this study, we have examined the developments governing the crimes of document forgery in Iranian criminal laws using a descriptive-analytical method. The results show that the crime of document forgery has always been an important issue in Iranian criminal laws, and the developments in the laws related to it indicate a change in approaches and intensification of penalties in dealing with this crime. Initially, forgery of official and ordinary documents had relatively similar penalties, but as time passed and the importance of official documents increased, the laws moved towards intensifying the punishment for forgery of official documents and separating the penalties based on the type of document. Also, in the new laws, the crime of forging unofficial documents is recognized as a forgivable crime, while forging official documents is still among the unforgivable crimes. In the past, the punishment for forging official and unofficial documents did not differ much, but in the new laws, forging official documents has heavier penalties due to its greater importance and impact. With the passage of the law on reducing the penalty for imprisonment, forging unofficial documents has been transformed from an unforgivable crime to a forgivable one. This means that if the plaintiff does not file a complaint or consent within the prescribed period, the prosecution of the defendant will be stopped. In the new laws, more severe penalties have been considered for government employees and officials who commit forging official documents than for other individuals. With the advancement of technology and the increase in online interactions, document-related crimes have also increased, and the legislator has tried to prevent these crimes by increasing the penalties. Overall, the evolution of Iran's criminal laws regarding forging documents indicates the legislator's greater attention to the importance of official documents and the need to seriously confront this crime. However, attention to the rights of the accused and the need to compensate the victims for the damages caused are also important points in these laws.

Keywords: Crime, forgery of documents, Iranian criminal laws.